

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(από την ανακοίνωση: http://www.eleto.gr/download/Conferences/8th%20Conference/Papers/8th_01-30_Koutsoubari_Sdoukou_Valeontis_Paper_V06.pdf)

Συγκριτικός Πίνακας των θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας και της Λεξικογραφίας

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
αντικείμενο (object)	κάθε τι αντιληπτό μέσω των αισθήσεων ή συλληπτό μέσω του νου (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ ¹)	αντικείμενο αναφοράς, αναφορά (referent, reference)	οντότητα του εξωτερικού κόσμου (αντικείμενο, κατάσταση) με την οποία συνδέεται μια γλωσσική έκφραση (DC ²) καθετί που υπάρχει ανεξάρτητα από τη συνείδηση (ΛΚΝ ³) Το ΛΝΕΓ δεν δίνει σχετικό ορισμό	Οι ορισμοί μπορούν να θεωρηθούν ισοδύναμοι	ΝΑΙ
χαρακτηριστικό (characteristic)	αφαίρεση (νοητική) μιας ιδιότητας ενός αντικειμένου ή ενός συνόλου αντικειμένων (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	χαρακτηριστικό (feature)	οποιαδήποτε τυπική ή εμφανής ιδιότητα της προφορικής ή της γραπτής γλώσσας (DC) διακριτικό στοιχείο, ιδιότητα που ξεχωρίζει ανάμεσα σε άλλες (ΛΚΝ) το ιδιαίτερο, ξεχωριστό γνώρισμα (ΛΝΕΓ ⁴)	Η ⟨Ο⟩ αναφέρεται σε νοητική αφαίρεση της ιδιότητας και όχι σε αυτήν καθαυτήν την ιδιότητα, όπως η ⟨Λ⟩	ΟΧΙ

¹ **ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ**: Ορισμός από το μάθημα «Αρχές Ορολογίας – Ορογραφίας» του Κ. Βαλεοντή στο ΠΜΣ «Τεχνολογία Ν» [21], ο οποίος έχει τυποποιηθεί διεθνώς από τον ISO (ISO R1087, ISO 1087, ISO 1087-1:2000) και έχει υιοθετηθεί στα ελληνικά από τον ΕΛΟΤ (ΕΛΟΤ 561 1^η Έκδοση, ΕΛΟΤ 561-1:2006 [17], ΕΛΟΤ 402 1^η Έκδοση, ΕΛΟΤ 402 2^η Έκδοση [25]).

² **DC**: Ορισμός από το Λεξικό γλωσσολογίας και φωνητικής του Ντέιβιντ Κρύσταλ (David Crystal), (Μετάφραση. Γ. Ξυδόπουλος), Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ, 2000 [4].

³ **ΛΚΝ**: Ορισμός από το Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη: <http://www.komvos.edu.gr/dictionaries/dictonline/DictOnLineTri.htm>) [6].

⁴ **ΛΝΕΓ**: Ορισμός από το Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (Γ. Μπαμπινιώτη) [5].

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
έννοια (concept)	μονάδα γνώσης που δημιουργείται από ένα μοναδικό συνδυασμό χαρακτηριστικών (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	έννοια (sense)	σύστημα των γλωσσικών σχέσεων μέσω των οποίων ένα λεξικό στοιχείο διαφοροποιείται από άλλα λεξικά στοιχεία (DC) το σύνολο των κύριων γνωρισμάτων ενός πλήθους ομοειδών αντικειμένων, συγκεκριμένων ή αφηρημένων, καθώς και μόνιμη και ορισμένη παράσταση που σχηματίζεται στο νου μας από αυτά (ΛΚΝ) η νοητική εικόνα για την ουσία, το περιεχόμενο συγκεκριμένου πράγματος, απτού ή αφηρημένου. η ιδέα που σχηματίζεται στον νου για το κάθε στοιχείο του κόσμου (κατ' αντιδιαστολή προς το ίδιο το στοιχείο) (ΛΝΕΓ) ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 - σημασία, νόημα, ερμηνεία μιας λέξης/ενός λεξικού στοιχείου. (thefreedictionary.com [38]) ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2– Ο όρος <i>έννοια</i> μπορεί να γίνει αντιληπτός ως γενικός όρος που ισοδυναμεί με τη συνολική πληροφοριακή αξία της λέξης (συμπεριλαμβανομένων υφολογικών (ύφος) και συγκινησιακών στοιχείων) με τη δήλωση να αποτελεί εκείνο το τμήμα της έννοιας της λέξης το οποίο συμβάλλει στις αληθειακές ιδιότητες των ευρύτερων εκφράσεων (πρόταση) που περιέχουν τη λέξη αυτή. (thefreedictionary.com [38])	Ο DC εστιάζει στις γλωσσικές σχέσεις οι οποίες, όμως, δεν είναι παρά η έκφραση των εννοιακών σχέσεων. Το ΛΚΝ περιορίζεται στις γενικές έννοιες και δεν καλύπτει τις ατομικές. Το ΛΝΕΓ περιορίζεται στις ατομικές έννοιες και δεν καλύπτει τις γενικές. Η (Λ) εστιάζει στη λέξη και στις σημασίες της, δηλ. τις έννοιες για την κατασήμευση των οποίων – σε διάφορους τομείς – χρησιμοποιείται η λέξη.	ΠΕΡΙΠΟΥ
ορισμός (definition)	παράσταση μιας έννοιας μέσω μιας περιγραφικής δήλωσης που εξυπηρετεί τη διαφοροποίησή της από συναφείς έννοιες (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	ορισμός	αναφορά, περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών (ΛΚΝ) η ακριβής και σαφής περιγραφή τής σημασίας ή των σημασιών μιας λέξης, όπως συνάγονται από τη χρήση/τις χρήσεις τής λέξης. ο προσδιορισμός των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων τής σημασίας μιας λέξης. έτσι ώστε να διακρίνεται από κάθε άλλη (ΛΝΕΓ) ΣΗΜΕΙΩΣΗ - η διατύπωση των ουσιαστών γνωρισμάτων μίας έννοιας. (thefreedictionary.com [38])	Για την (Ο) δεν υπάρχει <i>ορισμός μιας λέξης</i> με τον ορισμό ορίζεται μια έννοια. Ο ορισμός και η κατασήμευση είναι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος, κάτι που δεν είναι εμφανές στην (Λ).	ΠΕΡΙΠΟΥ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
ορίζον (definiens)	το δεύτερο μέλος της διατύπωσης ενός ορισμού (η έννοια που παριστάνεται από τον ορισμό) (ΤεV-ΕΛΟΤ-Παπ ⁵)	ορίζον	Το ΛΚΝ δεν δίνει ορισμό Το ΛΝΕΓ δεν δίνει ορισμό Η λέξη ή οι λέξεις που χρησιμοποιούνται για να καθορίσουν ή να δώσουν τον ορισμό μιας άλλης λέξης (www.thefreedictionary.com [37])	Η σχέση οριστέου και ορίζοντος δεν γίνεται αντιληπτή στην <Λ> Συνήθως δεν υπάρχει ένα ορίζον για μία λέξη ενός λεξικού. Σε κάθε συγκεκριμένη αντιστοίχιση της λέξης του λεξικού με μία διαφορετική σημασία υπάρχει άλλο οριστέον και ορίζον που πρέπει να ταυτίζονται και δεν είναι άλλο παρά η αντίστοιχη έννοια .	ΟΧΙ
οριστέον (definiendum)	το πρώτο μέλος της διατύπωσης ενός ορισμού (η έννοια που παριστάνεται από την κατασήμανση) (ΤεV-ΕΛΟΤ-Παπ)	οριστέον	Οτιδήποτε επιδέχεται καθορισμό, λέξη ή φράση ή όρος που πρόκειται να ενταχτεί σε ένα λεξικό (www.thefreedictionary.com [38])	Η σχέση οριστέου και ορίζοντος δεν γίνεται αντιληπτή στην <Λ> Δεν υπάρχει ένα οριστέον για μία λέξη . Σε κάθε συγκεκριμένη αντιστοίχιση της λέξης του λεξικού με μία διαφορετική σημασία υπάρχει άλλο οριστέον και ορίζον που πρέπει να ταυτίζονται και δεν είναι άλλο παρά η αντίστοιχη έννοια	ΟΧΙ

⁵ **ΤεV-ΕΛΟΤ-Παπ:** Ορισμός από το μάθημα «Αρχές Ορολογίας – Ορογραφίας» στο ΠΜΣ «Τεχνολογισσία V» [21], ο οποίος περιλαμβάνεται στο ΕΛΟΤ 402 και έχει ληφθεί από το σύγγραμμα Λογική, του Ε. Παπανούτσου, Εκδόσεις «Δωδώνη», Αθήνα 1974 [38]

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
σημασία (meaning)	Βλέπε έννοια . Η Ορολογία σήμερα δεν χρησιμοποιεί τον όρο σημασία .	σημασία, νόημα (sense, meaning)	<p>το περιεχόμενο που μεταβιβάζει μια λέξη ή μια ομάδα λέξεων στη διαδικασία της επικοινωνίας (ΛΚΝ)</p> <p>η πληροφορία που δίνει μια λέξη, μια φράση, μια πρόταση, ένα γραμματικό ή παραγωγικό στοιχείο ή και ένα ολόκληρο κείμενο (ΛΝΕΓ)</p> <p>είναι αυτό στο οποίο αναφέρεται, αυτό που δηλώνει ή αντιπροσωπεύει (αναφορική ή δηλωτική θεωρία)</p> <p>είναι η ιδέα ή η σύλληψη με την οποία συνδέεται στο νου οποιουδήποτε γνωρίζει και κατανοεί την έκφραση (ιδεοκρατική ή νοησιαρχική θεωρία)</p> <p>είναι το ερέθισμα που την προκαλεί, είτε η αντίδραση που προκαλεί η ίδια, είτε ένας συνδυασμός των δύο σε συγκεκριμένες περιστάσεις του εκφωνήματος (συμπεριφοριστική θεωρία)</p> <p>η σημασία καθορίζεται από τη χρήση στη γλώσσα ή ίσως ταυτίζεται με αυτή (θεωρία της χρήσης)</p> <p>η σημασία καθορίζεται από την επαληθευσιμότητα των προτάσεων που την εμπεριέχουν (επαληθευτική θεωρία)</p> <p>είναι η συμβολή της στις συνθήκες αλήθειας των προτάσεων που την εμπεριέχουν (θεωρία των συνθηκών αληθείας) (John Lyons, Γλωσσολογική Σημασιολογία [7])</p> <p>είναι η ιδέα ή η έννοια η οποία μπορεί να μεταφερθεί από το μυαλό του ομιλητή στο μυαλό του ακροατή με την ενσωμάτωσή τους κατά κάποιον τρόπο, σε τύπους της μιας ή της άλλης γλώσσας. (John Lyons, Εισαγωγή στη Γλωσσολογία [40])</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ - ό,τι σημαίνει μία λέξη, το νόημά της, κυριολεκτική και μεταφορική γνώση, σύστημα σήμανσης. της εμπειρίας (thefreedictionary.com [38])</p>	Βλέπε και έννοια .	ΠΕΡΙΠΟΥ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
κατασήμανση (designation)	παράσταση μιας έννοιας με ένα σημείο (σημάδι) που την υποδηλώνει (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	σημείο, γλωσσικό σημείο (sign)	γλωσσική έκφραση που δηλώνει οντότητες, καταστάσεις πραγμάτων κλπ. (DC) η κύρια γλωσσική μονάδα, η οποία αποτελεί συνδυασμό ορισμένης σημασίας και ορισμένης φωνολογικής δήλωσης: η λέξη (ΛΝΕΓ) Το ΛΚΝ δεν δίνει σχετικό ορισμό. Η κατασήμανση μπορεί να είναι λεκτική (να αποτελείται από λέξη ή λέξεις) ή μη λεκτική (να αποτελείται από μη λεκτικά στοιχεία, όπως γράμματα που δεν σχηματίζουν λέξεις, αριθμούς, σχήματα, εικόνες κ.α.) (http://el.wiktionary.org [41]) σημεία είναι γενικώς τα στοιχεία που απαρτίζουν ένα μήνυμα (message), μια μορφή έκφρασης, μια οποιαδήποτε μορφή επικοινωνίας (communication). ΣΗΜΕΙΩΣΗ - τα σημεία μπορεί να είναι μορφήματα, λέξεις, εικόνες, μουσικές νότες, τα σήματα Morse κλπ. (Γ. Μπαμπινιώτη, Θεωρητική Γλωσσολογία, Εισαγωγή στη Σύγχρονη Γλωσσολογία [42]).	Ο DC εστιάζει στα πράγματα/αντικείμενα. Το ΛΝΕΓ εστιάζει στη λέξη. Η (Ο) εστιάζει στην έννοια. (Το σχετικό λήμμα του Βικιλεξικού ορίζει απλώς την έννοια «κατασήμανση» της (Ο) και όχι έννοια της (Λ)) Ο Γ.Μπ. αφορά γενικώς τα σημεία , είτε αυτά αντιπροσωπεύουν έννοιες είτε όχι. Μέσα σ' αυτά περιλαμβάνεται και η κατασήμανση.	ΠΕΡΙΠΟΥ
όρος (term)	λεκτική κατασήμανση μιας γενικής έννοιας σε ειδικό θεματικό πεδίο ΣΗΜΕΙΩΣΗ -Ένας όρος μπορεί να περιέχει σύμβολα και μπορεί να εμφανίζει παραλλαγές, π.χ. διαφορετικούς ορθογραφικούς τύπους (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	όρος	ονομασία έννοιας ή πράγματος, η οποία χρησιμοποιείται σε συγκεκριμένο τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας (ΛΚΝ) η λέξη ή φράση με ειδικό περιεχόμενο. η οποία δηλώνει έννοια από συγκεκριμένο χώρο (επιστήμες, καλές τέχνες, επαγγέλματα κλπ.) (ΛΝΕΓ) ΣΗΜΕΙΩΣΗ - ονομασία εννοιών ειδικά καθορισμένη στις επιστήμες και τις τέχνες. (thefreedictionary.com [38])	Το ΛΚΝ ανακατεύει έννοιες και αντικείμενα. Το ΛΝΕΓ εστιάζει στη έννοια. Η (Ο) εστιάζει στην έννοια.	ΠΕΡΙΠΟΥ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
απλός όρος (simple term)	<p>όρος που περιλαμβάνει μόνο μια ρίζα</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ Παραδείγματα απλών όρων: <i>ήχος, φως</i>.</p> <p>(ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)</p> <p>όρος που αποτελείται από ένα μόνο θέμα (<i>stem</i>) με ή χωρίς πρόσθετα <i>προθήματα</i> (<i>prefixes</i>) ή <i>επιθήματα</i> (<i>suffixes</i>) και με ή χωρίς <i>κατάληξη</i> (<i>ending</i>).</p> <p>(Προηγούμενος ορισμός ISO)</p> <p>Οι απλοί όροι είναι <i>μονοθεματικές λέξεις</i> (δηλαδή <i>ριζικές λέξεις</i> ή <i>παράγωγες λέξεις</i>).</p>	απλή λέξη	<p>λέξη που αποτελείται από ένα μόνο ελεύθερο μόρφημα (DC)</p> <p>Το ΛΚΝ δεν δίνει ειδικό ορισμό.</p> <p>η λέξη που δεν είναι σύνθετη (ΛΝΕΓ)</p>	Διαφορά λέξης και όρου	ΟΧΙ
σύμπλοκος όρος (complex term)	<p>όρος που περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες ρίζες</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Παραδείγματα σύμπλοκων όρων: <i>ηχοαπορρόφηση, συντελεστής ηχοαπορρόφησης, φωτοβολία, υπέρυθρο φως</i>.</p> <p>(ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)</p> <p>όρος που αποτελείται από περισσότερα από ένα θέματα με ή χωρίς πρόσθετα <i>προθήματα</i> ή <i>επιθήματα</i> και με ή χωρίς <i>καταλήξεις</i>.</p> <p>(Προηγούμενος ορισμός ISO)</p> <p>Οι σύμπλοκοι όροι είναι <i>πολυθεματικές λέξεις</i> (δηλαδή <i>σύνθετες λέξεις</i> ή <i>παρασύνθετες λέξεις</i>) ή <i>φράσεις</i>.</p>	σύνθετη λέξη, σύνθετο	<p>λέξη που αποτελείται από δύο ή περισσότερα ελεύθερα μορφήματα (DC)</p> <p>λέξη που γίνεται από δύο άλλες λέξεις, πρωτότυπες ή παράγωγες, με την ένωση των θεμάτων τους (ΛΚΝ)</p> <p>η λέξη που προέρχεται από τη συνένωση άλλων λέξεων (ΛΝΕΓ)</p>	Διαφορά λέξης και όρου	ΟΧΙ
ατομική έννοια (individual concept)	<p>έννοια που αντιστοιχεί σε ένα και μόνο αντικείμενο</p> <p>(ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)</p>	ατομική έννοια	<p>που αναφέρεται σε ένα μόνο αντικείμενο (ΛΚΝ)</p> <p>Το ΛΝΕΓ δεν δίνει ορισμό</p>	Δεν είναι σαφές αν την $\langle \Lambda \rangle$ απασχολεί η διάκριση ατομικής και γενικής έννοιας.	ΠΕΡΙΠΟΥ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
γενική έννοια (general concept)	έννοια που αντιστοιχεί σε δύο ή περισσότερα αντικείμενα τα οποία αποτελούν ομάδα λόγω κοινών ιδιοτήτων (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	γενική έννοια	Το ΛΚΝ δεν δίνει ορισμό Το ΛΝΕΓ δεν δίνει ορισμό	Δεν είναι σαφές αν την <Λ> απασχολεί η διάκριση ατομικής και γενικής έννοιας.	ΟΧΙ
όνομα, κατονομασία (name, appellation)	λεκτική κατασήμανση μιας ατομικής έννοιας (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	όνομα	λέξη ή σύνολο λέξεων, που χρησιμοποιούνται κυρίως για να διακρίνεται ένα πρόσωπο, ζώο, πράγμα καθώς και μία ομάδα από το σύνολο των ομοίων τους (ΛΚΝ) η λέξη με την οποία δηλώνεται ένα πράγμα, ζώο ή πρόσωπο ώστε να ξεχωρίζει από τα ομοειδή του (ΛΝΕΓ) ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Κάθε λέξη που δηλώνει πρόσωπο, ζώο, πράγμα ή ιδιότητα τους, τα ουσιαστικά και τα επίθετα. (thefreedictionary.com [38])	Το ΛΚΝ συγγέει ατομικές και γενικές έννοιες. Το ΛΝΕΓ είναι ακριβέστερο.	ΠΕΡΙΠΟΥ
σύμβολο (symbol)	μη λεκτική κατασήμανση μιας έννοιας (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	σύμβολο	αντικείμενο, έμψυχο ον ή αισθητό σημείο, που λόγω της μορφής ή της φύσης του συνδέεται συνειρμικά με μια αφηρημένη συνήθως έννοια, π.χ. ιδέα, ιδιότητα, κατάσταση κλπ., και με το οποίο παριστάνουμε αυτή την έννοια (ΛΚΝ) κάθε γράμμα, σχέδιο ή άλλο σημάδι. που συμβατικά προσδιορίζει αντικείμενο, μέγεθος, ποσότητα, λειτουργία, πράξη κλπ., λ.χ. στα μαθηματικά, στη χημεία, στη μουσική (ΛΝΕΓ) ΣΗΜΕΙΩΣΗ- Οποιοδήποτε σημείο με το οποίο δηλώνονται συνθηματικά ορισμένες έννοιες. (http://el.wiktionary.org [41])	Δεν είναι σαφές αν την <Λ> απασχολεί η διάκριση ατομικής και γενικής έννοιας Οι ορισμοί μπορούν να θεωρηθούν ισοδύναμοι	ΝΑΙ
ορολόγιο, ορολογία (terminology)	σύνολο κατασημάνσεων που ανήκει σε μία ειδική γλώσσα ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 - Παράδειγμα: ορολόγιο (της γλώσσας) των Τηλεπικοινωνιών. ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 - Ο όρος ορολογία για την παρούσα έννοια συνιστάται να γράφεται με πεζό <ο>. (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	ορολογία	το σύνολο των ειδικών όρων που χρησιμοποιούνται σε μια επιστήμη, τέχνη, τεχνική ή άλλη ανθρώπινη δραστηριότητα (ΛΚΝ) το σύνολο των ειδικών όρων που χρησιμοποιούνται σε συγκεκριμένο γνωστικό ή επαγγελματικό χώρο, ο προσδιορισμός των επιστημονικών όρων, το σύνολο των όρων μίας επιστήμης ή μίας τέχνης (ΛΝΕΓ)	Οι ορισμοί μπορούν να θεωρηθούν ισοδύναμοι	ΝΑΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
Ορολογία (terminology)	η επιστήμη που μελετά τις έννοιες και τις κατασημάνσεις τους και τη δομή, το σχηματισμό, την ανάπτυξη, τη χρήση και τη διαχείριση ορολογίων σε διάφορα « θεματικά πεδία » ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Ο όρος Ορολογία για την παρούσα έννοια συνιστάται να γράφεται με κεφαλαίο <O>. (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	Ορολογία	το σύνολο των ειδικών όρων που χρησιμοποιούνται σε μια επιστήμη, τέχνη, τεχνική ή άλλη ανθρώπινη δραστηριότητα (ΛΚΝ) το σύνολο των ειδικών όρων που χρησιμοποιούνται σε συγκεκριμένο γνωστικό ή επαγγελματικό χώρο, ο προσδιορισμός των επιστημονικών όρων, το σύνολο των όρων μίας επιστήμης ή μίας τέχνης (ΛΝΕΓ)	Τόσο ο DC, όσο και τα ΛΚΝ και ΛΝΕΓ δεν περιλαμβάνουν λήμμα Ορολογία ως κλάδο. Η <Λ> δεν κάνει διάκριση μεταξύ Ορολογίας και ορολογίου.	ΝΑΙ
οροστοιχείο (term element)	μορφολογικό μέρος ενός όρου το οποίο είναι φορέας σημασίας ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 - Το οροστοιχείο μπορεί να είναι λέξη, φράση , ή μόρφημα . ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 - Παράδειγμα: <u>συν/τελ/εσ/τ/ής /</u> <u>ηχ/ο/από/ρ/ρόφ/ησ/ης</u> (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	οροστοιχείο	Το ΛΚΝ δεν δίνει ορισμό Το ΛΝΕΓ δεν δίνει ορισμό	Δεν είναι σαφές αν την <Λ> απασχολεί η ορολογική ανάλυση των όρων, εφόσον δεν ασχολείται ιδιαίτερα με αυτούς.	ΟΧΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
λέξη (word)	<p>οροστοιχείο που μπορεί να υπάρξει ως αυθύπαρκτη χωριστή μονάδα σε μια πρόταση</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 - Στο γραπτό λόγο η λέξη είναι, συνήθως, μέρος του όρου που βρίσκεται μεταξύ δύο διαδοχικών κενών διαστημάτων.</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 - Παράδειγμα: <u>συντελεστής / ηχοαπόρροφησης.</u> (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)</p> <p>η μικρότερη γλωσσική μονάδα που φέρει συγκεκριμένη σημασία και μπορεί να σταθεί ως ξεχωριστή μονάδα στην πρόταση (ISO (1990:6) Terms in Context_Jennifer Pearson [43]).</p>	λέξη	<p>μονάδα έκφρασης η οποία αναγνωρίζεται καθολικά και διαισθητικά από τους φυσικούς ομιλητές και στον προφορικό και στον γραπτό λόγο (DC)</p> <p>γλωσσική μονάδα που περιέχει σημασία και γραμματικό προσδιορισμό (ΛΚΝ)</p> <p>η διαδοχή φθόγγων που αναγνωρίζεται από τον ομιλητή τής γλώσσας ως δηλωτική συγκεκριμένης σημασίας. η μικρότερη αυτοτελής γλωσσική πληροφορία που στον γραπτό λόγο χαρακτηρίζεται από κενό διάστημα πριν και μετά από αυτήν (ΛΝΕΓ)</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ1 - το μικρότερο στοιχείο του προφορικού ή γραπτού λόγου, με τον οποίο εκφράζουμε έννοια ή σχέση. ΣΗΜΕΙΩΣΗ2- ενότητες με ολοκληρωμένη σημασία, αυτοτελείς, με εσωτερική δομή που δεν επηρεάζει η σύνταξη και μεσολαβούν πάυσεις μεταξύ τους στο γραπτό λόγο. ΣΗΜΕΙΩΣΗ3- είδος σημείου που αποτελείται από περιεχόμενο (σημασία) και από μορφή (φωνολογική στον προφορικό λόγο και δευτερογενώς γραπτή στον γραπτό λόγο). (http://el.wiktionary.org [41])</p>	Οι ορισμοί μπορούν να θεωρηθούν ισοδύναμοι	ΝΑΙ
φώνημα (phoneme)	<p>ελάχιστη γλωσσική μονάδα που έχει εννοιολογικά (σημασιολογικά) διαφοροποιητική αξία στο φωνολογικό σύστημα μιας γλώσσας (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)</p>	φώνημα	<p>η ελάχιστη μονάδα στο σύστημα φθόγγων μιας γλώσσας (DC)</p> <p>η στοιχειώδης φωνητική μονάδα μιας γλώσσας που έχει διακριτική λειτουργία (ΛΚΝ)</p> <p>καθένας από τους φθόγγους ορισμένης γλώσσας που έχει διαφοροποιητική αξία και με αντίθεση προς άλλα φωνήματα μεταβάλλει τη σημασία των λέξεων (ΛΝΕΓ)</p>	Οι ορισμοί μπορούν να θεωρηθούν ισοδύναμοι	ΝΑΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
σημαίνον (signifier)	Δεν δίνεται ορισμός	σημαίνον (signifier)	<p>Το ΛΚΝ δεν δίνει ορισμό.</p> <p>η φωνολογική μορφή («ακουστική εικόνα») με την οποία δηλώνεται σε κάθε γλώσσα η σημασία μιας λέξης («γλωσσικού σημείου»): η γνώση δηλ. που έχει ο ομιλητής μιας γλώσσας για το πώς δηλώνεται κάθε λέξη: η φωνολογική μορφή (π.χ. /γινέκα/) πραγματώνεται είτε ως συγκεκριμένη διαδοχή φθόγγων στον προφορικό λόγο (π.χ. [γινέκα]) είτε ως συμβατική (ορθογραφική) διαδοχή γραμμάτων στον γραπτό λόγο (π.χ. <γυναίκα></p> <p style="text-align: right;">(ΛΝΕΓ⁶)</p> <p>Σύμφωνα με τη θεωρία του Saussure σημαίνον είναι μία λέξη, μια ακουστική εικόνα π.χ. το δάχτυλο, το δέντρο (Φιλιππάκη-Warburton Ειρήνη [44])</p>	Η (Ο) δεν χρησιμοποιεί τον όρο. Η έννοια όμως είναι «φωνολογική μορφή της κατασήμανσης»	ΟΧΙ
σημαινόμενο (signified)	Δεν δίνεται ορισμός	σημαινόμενο (signified)	<p>Το ΛΚΝ δεν δίνει ορισμό.</p> <p>η σημασία, δηλ. η πληροφορία ή η γνώση που έχει ο ομιλητής μιας γλώσσας για το τι δηλώνει («σημαίνει») κάθε λέξη («γλωσσικό σημείο»): το σημασιολογικό περιεχόμενο μιας λέξης το οποίο δηλώνεται μορφικά από το σημαίνον</p> <p style="text-align: right;">(ΛΝΕΓ)</p> <p>Το σημαινόμενο είναι η έννοια, το νόημα που δημιουργείται από τη μετάφραση του σημαίνοντος (Φιλιππάκη-Warburton Ειρήνη [44])</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ - η μία από τις δύο όψεις που συνιστούν το γλωσσικό σημείο, και συγκεκριμένα, η έννοια, το νόημα. http://el.wiktionary.org [41])</p>	Η (Ο) δεν χρησιμοποιεί τον όρο. Η έννοια όμως είναι «η κατασημαινόμενη έννοια»	ΟΧΙ

⁶ **ΛΝΕΓ**: Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (Γ. Μπαμπινιώτη)

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
συνωνυμία (synonymy)	η σχέση μεταξύ δύο ή περισσότερων όρων ή ονομάτων σε δεδομένη γλώσσα, που παριστάνουν την ίδια έννοια ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 - Η σχέση της συνωνυμίας υπάρχει, για παράδειγμα, ανάμεσα στους όρους δευτέριο και βαρύ υδρογόνο . ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 - Όροι που είναι εναλλάξιμοι σε όλα τα συγκείμενα λέγονται συνώνυμοι όροι ή συνώνυμα , ενώ αν μόνο σε κάποια συγκείμενα είναι εναλλάξιμοι λέγονται οιονεί συνώνυμοι όροι ή οιονεί συνώνυμα . Για παράδειγμα οι όροι κυλικείο και καφενείο και οι όροι ακόντιο και δάρυ . (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	συνωνυμία	λέξεις ή εκφράσεις που έχουν το ίδιο περίπου νόημα (ΛΚΝ) η ιδιότητα δύο ή περισσότερων λέξεων που διαφέρουν ως προς τη μορφή τους αλλά ταυτίζονται ή βρίσκονται πολύ κοντά, ως προς τη σημασία τους. π.χ. γέρος και ηλικιωμένος, μητέρα και μάννα (ΛΝΕΓ) Λεξικά στοιχεία τα οποία έχουν τις ίδιες σημασίες είναι συνώνυμα και η σχέση μεταξύ τους είναι σχέση συνωνυμίας (DC)	Η <Λ> εστιάζει στη λέξη . Η <Ο> εστιάζει στον όρο . Οι λεξικογράφοι θεωρούν συνώνυμα και τα οιονεί συνώνυμα των ορολόγων	ΟΧΙ
οιονεί συνώνυμα (quasi synonyms)	όροι ή ονόματα που παριστάνουν παραπλήσιες έννοιες και είναι εναλλάξιμα μόνο σε κάποια συγκείμενα (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	Βλέπε συνώνυμα	Το ΛΚΝ δεν δίνει ορισμό. Το ΛΝΕΓ δεν δίνει ορισμό εκφράσεις παρεμφερείς, λιγότερο ή περισσότερο, στη σημασία τους, που όμως δεν ταυτίζονται (John Lyons, Γλωσσολογική Σημασιολογία) Δύο ή περισσότεροι όροι των οποίων οι σημασίες γενικά θεωρούνται διαφορετικές σε κανονική χρήση αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως όροι του ίδιου εννοιολογικού πλαισίου για τις ανάγκες ενός συγκεκριμένου, καθορισμένου λεξικού (www.encyclo.co.uk [45])	Η <Ο> αναφέρεται σε παραπλήσιες έννοιες ενώ η <Λ> σε διαφορετικές.	ΟΧΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
συνώνυμα (synonyms)	όροι ή ονόματα που παριστάνουν την ίδια έννοια (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ) ΣΗΜΕΙΩΣΗ- Τα συνώνυμα είναι εναλλάξιμα σε όλα τα συγκεκριμένα.	συνώνυμα	λέξη που είναι διαφορετική από μια άλλη, που έχει όμως την ίδια περίπου σημασία με αυτή (ΛΚΝ) λέξη που η σημασία της είναι παραπλήσια με τη σημασία μιας ή περισσότερων άλλων λέξεων ή σπανιότερα συμπίπτει σημασιολογικά (ΛΝΕΓ) Όρος που χρησιμοποιείται στη σημασιολογία και αναφέρεται σε ένα σημαντικό είδος εννοιακής σχέσης μεταξύ λεξικών στοιχείων (DC)	Η (Λ) εστιάζει στη λέξη . Η (Ο) εστιάζει στον όρο . Οι λεξικογράφοι θεωρούν συνώνυμα και τα οιονεί συνώνυμα των ορολόγων	ΟΧΙ
ομωνυμία (homonymy)	σχέση μεταξύ κατασημάνσεων και έννοιών , σε δεδομένη γλώσσα, στην οποία μία κατασημάνση παριστάνει δύο ή περισσότερες έννοιες άσχετες μεταξύ τους ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 - Ένα παράδειγμα ομωνυμίας: ρόκα 1) το φυτό 2) εργαλείο για γνέσιμο του μαλλιού. ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 - Οι κατασημάνσεις στη σχέση της ομωνυμίας λέγονται ομώνυμα . Ορθότερο, όμως, είναι να λέγονται ομώνυμα οι αντίστοιχες έννοιες. (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	ομωνυμία	η σχέση μεταξύ λέξεων που έχουν ίδια προφορά αλλά διαφορετική σημασία (ΛΚΝ) σημασιολογική σχέση κατά την οποία δύο ή περισσότερες λέξεις συμπίπτουν στη σημασία τους (λ.χ. πετεινός-κόκορας, άνθος –λουλούδι) (ΛΝΕΓ)	Η (Λ) εστιάζει στη λέξη . Η (Ο) εστιάζει στον όρο . Ο ορισμός του ΛΚΝ είναι σωστός, αλλά περιορίζεται μόνο στα ομόηχα. Ο ορισμός του ΛΝΕΓ είναι λάνθασμένος.	ΟΧΙ
ομώνυμα (homonyms)	κατασημάνσεις δεδομένης γλώσσας με ταυτιζόμενες μορφές, φωνητικές ή γραπτές, αλλά που κατασημαίνουν διαφορετικές και άσχετες μεταξύ τους έννοιες (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	ομώνυμα	λέξεις που έχουν ίδια προφορά αλλά διαφορετική σημασία (ΛΚΝ) δύο ή περισσότερες λέξεις που συμπίπτουν στη σημασία τους (λ.χ. πετεινός –κόκορας, άνθος –λουλούδι) (ΛΝΕΓ) όρος που χρησιμοποιείται στη σημασιολογική ανάλυση και αναφέρεται σε λεξικά στοιχεία που έχουν το ίδιο τύπο, αλλά διαφέρουν στη σημασία. Η ομωνυμία φαίνεται στις διάφορες σημασίες της λέξης bear(=ζώο, μεταφέρω) και ear(σώματος, καλαμποκιού) (DC)	Η (Λ) εστιάζει στη λέξη . Η (Ο) εστιάζει στον όρο . Ο ορισμός του ΛΚΝ είναι σωστός, αλλά περιορίζεται μόνο στα ομόηχα. Ο ορισμός του ΛΝΕΓ είναι λάνθασμένος.	ΟΧΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
πολυσημία (polysemy)	σχέση μεταξύ <i>κατασημάνσεων</i> και <i>έννοιών</i> , σε δεδομένη γλώσσα, στην οποία μια <i>κατασήμανση</i> παριστάνει δύο ή περισσότερες <i>έννοιες</i> που έχουν ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Ένα παράδειγμα πολυσημίας: σίδηρο 1) το μέταλλο «σίδηρος» (Fe) 2) μεταλλικό ραβδί (από σίδηρο ή όχι) 3) συσκευή σιδερώματος (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	πολυσημία	το φαινόμενο κατά το οποίο μια λέξη εκφράζει περισσότερες από μία σημασίες (σε διαφορετικά γλωσσικά περιβάλλοντα) (ΛΚΝ) η ύπαρξη πολλών σημασιών σε μια λέξη ή φράση (ΛΝΕΓ) ΣΗΜΕΙΩΣΗ- Ο όρος οφείλεται στον γλωσσολόγο M. Bréal (1897) και αναφέρεται στον συσχετισμό μιας μορφής με περισσότερες από μία σημασίες. http://el.wiktionary.org [41]	Η <Λ> εστιάζει στη λέξη. Η <Ο> εστιάζει στον όρο. Τόσο ο ορισμός του ΛΚΝ όσο και ο ορισμός του ΛΝΕΓ δεν αναφέρουν το ότι οι έννοιες έχουν ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά. Γιατί αν δεν έχουν κοινά χαρακτηριστικά τότε έχουμε ομωνυμία και όχι πολυσημία	ΟΧΙ
πολύσημο (polyseme)	<i>κατασήμανση</i> που παριστάνει δύο ή περισσότερες <i>έννοιες</i> με ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	πολύσημο	λέξη που έχει περισσότερες από μία σημασίες (ΛΚΝ) λέξη με περισσότερες από μία σημασίες (ΛΝΕΓ) όρος που χρησιμοποιείται στη σημασιολογική ανάλυση και αναφέρεται σε ένα λεξικό στοιχείο το οποίο έχει μία σειρά από διαφορετικές σημασίες, π.χ. καθαρός=<<αγνός>>, <<σαφής>>, <<διάφανος>>, αντιδιαστέλλεται προς τη μονοσημία. (DC)	– “ –	ΟΧΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
ορολογικό λήμμα (terminological entry)	μέρος μιας συλλογής ορολογικών δεδομένων το οποίο περιέχει τα ορολογικά δεδομένα που σχετίζονται με μια έννοια (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	λήμμα λεξικό λήμμα (entry, lexical entry)	ο κυριότερος, ο χαρακτηριστικότερος τύπος με τον οποίο γράφεται (με παχύτερα στοιχεία) και κάτω από τον οποίο εξετάζεται μια λέξη σε άρθρα λεξικών ή εγκυκλοπαιδειών (ΛΚΝ) κάθε λέξη που περιλαμβάνεται και σχολιάζεται μέσα σε ένα λεξικό (ΛΝΕΓ) (Στη γραμματική περιγραφή) όλη η ποσότητα δομικής πληροφορίας για ένα λεξικό στοιχείο όπως αυτή εμφανίζεται τυπικά σε ένα λεξικό ή (βιβλίο) λεξικό. Το (βιβλίο) λεξικό θεωρείται ένα σύνολο από λεξικά λήμματα (lexical entries) (Στη λεξικολογία) εκείνο το στοιχείο που εμφανίζεται στην αρχή της εγγραφής ενός λεξικού (βιβλίου) και γενικότερα αναφέρεται ως λέξη κεφαλή (head word) (DC)	Σύμφωνα με τα ΛΚΝ και ΛΝΕΓ, το λήμμα είναι ακριβώς ένας τύπος , μια λέξη . Σύμφωνα με τον πρώτο ορισμό του DC, το λεξικό λήμμα αντιστοιχεί στο ορολογικό λήμμα ενώ το λήμμα της λεξικολογίας αντιστοιχεί στον εισόδιο όρο . Η <Ο> εστιάζει στον όρο και γι' αυτήν λήμμα είναι όλες οι πληροφορίες που παρέχονται μαζί με τον όρο . Κάθε ορολογικό λήμμα αναφέρεται σε μία και μόνο έννοια Κάθε λεξικό λήμμα αναφέρεται συνήθως σε περισσότερες από μία έννοιες	ΟΧΙ
εισόδιος όρος (entry term)	όρος που είναι επικεφαλής ενός ορολογικού λήμματος (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	λήμμα, λέξη κεφαλή (entry, head word)	(Στη λεξικολογία) εκείνο το στοιχείο που εμφανίζεται στην αρχή της εγγραφής ενός λεξικού (βιβλίου) και γενικότερα αναφέρεται ως λέξη κεφαλή (head word) (DC)	Βλέπε στην προηγούμενη γραμμή του Πίνακα.	ΟΧΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
Λεξικολογία (lexicology)	κλάδος της γλωσσολογίας που δομεί τις συνιστώσες της μιας γλώσσας και οι οποίες περιλαμβάνουν τη γνώση και τη χρήση των λέξεων, όπως επίσης και τη δημιουργία μηχανισμών ικανών να συνδέσουν τα λεξικά με τα γραμματικά στοιχεία. (Maria Teresa Cabré, 1999 [46])	λεξικολογία (lexicology)	κλάδος της γλωσσολογίας που ασχολείται με τη μελέτη, την ανάλυση, τη σημασία και την εξέλιξη των λεξικών στοιχείων μιας γλώσσας. (ΛΚΝ) ο κλάδος που έχει ως αντικείμενο μελέτης το λεξιλόγιο μιας γλώσσας σε όλα τα επίπεδα (εννοιολογικό, σημασιολογικό, φωνολογικό, μορφολογικό, συντακτικό κ.λπ.), και τού οποίου τα διδάγματα εφαρμόζει η λεξικογραφία (ΛΝΕΓ) όρος ο οποίος μερικές φορές αναφέρεται στην εν γένει μελέτη του λεξιλογίου μιας γλώσσας (περιλαμβανομένης της ιστορίας του) (DC)	Οι ορισμοί μπορούν να θεωρηθούν ισοδύναμοι	ΝΑΙ
σχέση εννοιών (concept relation)	η ύπαρξη θεματικής σύνδεσης ή κοινών χαρακτηριστικών μεταξύ των έννοιών	σχέση	η ιδιότητα δύο ή περισσότερων αντικειμένων της σκέψης, τα οποία μπορούν να περιληφθούν σε μια μοναδική διανοητική πράξη: ~ <i>ταυτότητας/ετερότητας/εναντίωσης/επαλληλίας/υπόταξης/ συναλληλίας. Η ~ αιτίας και αποτελέσματος</i> (ΛΚΝ) η θεώρηση δύο ή περισσότερων προσώπων ή πραγμάτων ως προς κάποιο χαρακτηριστικό τους ή κάποιο κριτήριο: στο λεξιλόγιο κάθε γλώσσας υπάρχουν σχέσεις αντίθεσης/συνωνυμίας/αντωνυμίας/υπωνυμίας ...κλπ. (ΛΝΕΓ) Στη σημασιολογία, οι αντιστοιχίσεις μεταξύ λεξικών στοιχείων παρόμοιων ή αντιθέτων κλπ. σημασιών, αναφέρονται ως εννοιακές σχέσεις και τιτλοφορούνται ως συνωνυμία και αντωνυμία (DC)	Την <Λ> δεν φαίνεται να την απασχολεί ιδιαίτερα η σχέση εννοιών. Αναφέρεται γενικά καλύπτοντας και σχέσεις πραγμάτων.	ΟΧΙ
ιεραρχική σχέση (hierarchical relation)	σχέση μεταξύ δύο εννοιών βάσει της οποίας η μία εμφανίζεται σε υψηλότερη στάθμη και η άλλη σε χαμηλότερη (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	ιεραρχική σχέση	Δεν δίνεται ορισμός	Την <Λ> δεν φαίνεται να την απασχολεί ιδιαίτερα η σχέση εννοιών. Αναφέρεται γενικά καλύπτοντας και σχέσεις πραγμάτων.	ΟΧΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
ειδογονική σχέση (generic relation)	ιεραρχική σχέση μεταξύ δύο εννοιών στην οποία το βάθος της υποτασσόμενης έννοιας περιλαμβάνει εκείνο της υπερτασσόμενης έννοιας και τουλάχιστον ένα επιπλέον διακριτικό χαρακτηριστικό (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	ειδογονική σχέση	Δεν δίνεται ορισμός	– “ –	ΟΧΙ
μεριστική σχέση (partitive relation)	ιεραρχική σχέση μεταξύ δύο εννοιών στην οποία η υπερτασσόμενη έννοια αποτελεί το όλον ενώ η υποτασσόμενη έννοια μέρος του όλου (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	μεριστική σχέση	Δεν δίνεται ορισμός	– “ –	ΟΧΙ
παραγωγή (derivation)	η διεργασία σχηματισμού νέου μονολεκτικού όρου με την προσθήκη ενός ή περισσότερων προσφυμάτων , σε μια ρίζα ή σε μια λέξη ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Η παραγωγή εδώ συμπεριλαμβάνει και την παρασύνθεση , που είναι σχηματισμός νέας λέξης με τον ίδιο μηχανισμό, αλλά από σύνθετη πρωτότυπη λέξη . Της πρώτης το αποτέλεσμα είναι παράγωγη λέξη ή παράγωγο , ενώ της δεύτερης το αποτέλεσμα είναι παρασύνθετη λέξη ή παρασύνθετο . (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	παραγωγή	ο σχηματισμός μιας νέας λέξης από κάποια άλλη με προσθήκες ή αλλαγές: <i>H ~ και η σύνθεση λέξεων ακολουθούν συγκεκριμένους κανόνες</i> (ΛΚΝ) δημιουργία μιας νέας λέξης από ήδη υπάρχουσα: η παραγωγή ρηματικών επιθέτων με τη βοήθεια του επιθέματος -τος (π.χ. ζηλεύω> ζηλευ-τός) (ΛΝΕΓ) Όρος που χρησιμοποιείται στη μορφολογία και αναφέρεται στη μία από τις δύο κύριες κατηγορίες ή διεργασίες σχηματισμού λέξεων (DC) η διαδικασία σχηματισμού νέων λέξεων, συνήθως μετά το συνδυασμό θέματος και παραγωγικού προσφύματος (Ράλλη[31]).	Η ⟨Λ⟩ εστιάζει στη λέξη . Επειδή όμως η παραγωγή αφορά πάντοτε μονολεκτικούς όρους οι ορισμοί μπορούν να θεωρηθούν ισοδύναμοι.	ΝΑΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
σύνθεση (compounding)	η διεργασία σχηματισμού νέας μορφής με συνδυασμό δύο ή περισσότερων λέξεων ή λεξικών στοιχείων που ήδη υπάρχουν ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Η <i>σύνθεση</i> εδώ αποτελεί γενίκευση της κλασικής <i>σύνθεσης</i> της γραμματικής. Στα <i>σύνθετα</i> που προκύπτουν από αυτήν τη διεργασία συμπεριλαμβάνονται μονολεκτικοί σύμπλοκοι όροι, πολυλεκτικοί (σύμπλοκοι) όροι και συμμείγματα. (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	σύνθεση	συνένωση δύο ή περισσότερων λέξεων για το σχηματισμό μιας σύνθετης λέξης: <i>Γνήσια ~</i> , όταν το β' συνθετικό ή το θέμα του συγχωνεύεται με το θέμα του α' συνθετικού, π.χ. <i>αστραπή + βροντή, αστραπόβροντο</i> (ΛΚΝ) η ένωση δύο ή περισσότερων λέξεων, ώστε να σχηματιστεί μία νέα λέξη, η οποία μορφολογικά και σημασιολογικά διαφοροποιείται από τις λέξεις που την απαρτίζουν, π.χ. <i>κακός + καιρός > κακοκαιρία, ψωμί + τυρί > ψωμοτύρι</i> (ΛΝΕΓ) Όρος που χρησιμοποιείται ευρέως στην περιγραφική γλωσσολογία και αναφέρεται σε μια μονάδα η οποία αποτελείται από στοιχεία που μπορούν να λειτουργήσουν αυτόνομα υπό διαφορετικές συνθήκες. Ιδιαίτερα αποδεκτές είναι οι έννοιες της σύνθεσης που αφορούν τις σύνθετες λέξεις (που αποτελούνται από δύο ή περισσότερα ελεύθερα μορφήματα, όπως στα σύνθετα ονόματα, <i>υπνοδωμάτιο, βροχόπτωση και πλυντήριο πιάτων</i>) (DC) η διαδικασία που δημιουργεί μορφολογικά πολύπλοκα στοιχεία από τουλάχιστον δύο θέματα (Ράλλη [31]).	Η σύνθεση στην <Ο> αποτελεί γενίκευση της σύνθεσης της <Λ>. Από αυτήν προκύπτουν όχι μόνο μονόλεκτα (όπως τα σύνθετα της <Λ>) αλλά και πολυλεκτικές κατασκευές. Επίσης, περιλαμβάνει και τη σύμμειξη, που κατά την <Λ> δεν είναι σύνθεση.	ΟΧΙ
οροσυνθετικό, συνθετικό (component)	Η μία από τις λέξεις που λαμβάνει μέρος στη διεργασία της σύνθεσης μέρος όρου που από μόνο του αποτελεί όρο ή υποδηλώνει χαρακτηριστικό στο πλαίσιο του υποκείμενου συστήματος εννοιών ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Το οροσυνθετικό μπορεί να αποτελείται από ένα ή περισσότερα οροστοιχεία. (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	συνθετικό	καθεμία από τις λέξεις από τις οποίες αποτελείται μια σύνθετη λέξη: <i>πρώτο/δεύτερο συνθετικό</i> (ΛΚΝ) καθένα από τα μέρη αυτοτελών λέξεων, τα οποία συνενώνονται, για να δημιουργηθεί μία νέα λέξη: στη λέξη «ξαναδίνω» πρώτο συνθετικό είναι το «ξανα-» και δεύτερο συνθετικό το «-δίνω» (ΛΝΕΓ) Η μία από τις λέξεις που λαμβάνει μέρος στη διεργασία της σύνθεσης www.encyclo.co.uk [45]	Η <Λ> εστιάζει στη λέξη . Η <Ο> εστιάζει στον όρο .	ΟΧΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
άμεσο συνθετικό (immediate component)	ένα από τα δύο, συνήθως οροσυνθετικά στα οποία μπορεί να χωριστεί ένας σύμπλοκος όρος σε πρώτη φάση ορολογικής ανάλυσης ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Κατά κανόνα, το ένα από τα άμεσα συνθετικά είναι το προσδιοριζόμενο συνθετικό ενώ το άλλο είναι το προσδιορίζον ή προσδιοριστικό συνθετικό . (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	Άμεσο συνθετικό	Βλέπε συνθετικό ΣΗΜΕΙΩΣΗ - τα άμεσα συνθετικά ονομάζονται α' και β' συνθετικό. (www.encyclo.co.uk [45])	Η <O> αναφέρεται σε όρο , η <Λ> σε λέξη .	ΟΧΙ
προσδιοριστικό συνθετικό, προσδιορίζον συνθετικό (determining component)	άμεσο συνθετικό σύμπλοκου όρου που εκφράζει το διακριτικό χαρακτηριστικό το οποίο μετατρέπει το γένος που υποδηλώνει το προσδιοριζόμενο συνθετικό σε είδος ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 - Στα παρατακτικά σύνθετα δεν υπάρχει προσδιοριζόμενο συνθετικό και προσδιορίζον συνθετικό : τα δύο συνθετικά υπεισέρχονται ισοδύναμα. ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 - Παραδείγματα προσδιορίζοντος συνθετικού: μέσος /συντελεστής ηχοσπορρόφησης, συντελεστής ηχοσπορρόφησης (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	προσδιοριστικό συνθετικό, προσδιορίζον συνθετικό, κεφαλή	Το πρώτο συστατικό σε μια σύνθετη λέξη, το οποίο αποτελεί συμπλήρωμα του δεύτερου, σε μια λειτουργική σχέση εξάρτησης π.χ. αγριάνθρωπος (από την ΟΦ άγριος άνθρωπος). Το στοιχείο που προσδίδει τη γραμματική κατηγορία και τη βασική σημασία στο συντακτικό σχηματισμό, το οποίο βρίσκεται ή στα αριστερά ή στα δεξιά της δομής, ανάλογα με την περίπτωση (π.χ. όταν ο προσδιορισμός είναι επιθετικός, άγριο γουρούνι → αγριογούρουνο , όταν η βάση δέχεται ονοματικό προσδιορισμό, σκόνη χρυσού → χρυσόσκόνη , ή όταν υπάρχει συμπλήρωμα, κολλώ αφίσες → αφισοκολλώ) (Ράλλη [31]). ΣΗΜΕΙΩΣΗ - Στις σχέσεις παράταξης δεν εμφανίζεται συγκεκριμένη σειρά αφού κανένα από τα δύο συστατικά δεν αποτελεί βάση του άλλου και υπάρχει σύμπλεξη ή διάζευξη στις σημασίες τους. Η σημασία του συνθέτου δημιουργείται από το άθροισμα των σημασιών των συστατικών, ενώ σε μερικές περιπτώσεις εμφανίζεται μια νέα σημασία σχετική με αυτές (π.χ. η σημασία της «σάλτσας» στην περίπτωση της λέξης «αυγολέμονο».) (www.encyclo.co.uk [45])	Η <O> αναφέρεται σε όρο , η <Λ> σε λέξη .	ΟΧΙ

Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Ορολογίας		Όροι και ορισμοί θεμελιωδών εννοιών της Λεξικογραφίας		Σχολιασμός ομοιοτήτων και διαφορών	Ταύτιση εννοιών ΝΑΙ / ΟΧΙ / ΠΕΡΙΠΟΥ
Όρος	Ορισμός	Όρος	Ορισμός		
προσδιοριζόμενο συνθετικό (determined component)	άμεσο συνθετικό σύμπλοκου όρου που εκφράζει ένα γένος της έννοιας που υποδηλώνει ο σύμπλοκος όρος ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 - Στα <i>παρατακτικά σύνθετα</i> δεν υπάρχει προσδιοριζόμενο συνθετικό και προσδιορίζον συνθετικό : τα δύο συνθετικά υπεισέρχονται ισοδύναμα. π.χ. <i>πομποδέκτης</i> (= ταυτόχρονα <i>πομπός</i> και <i>δέκτης</i>) ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 - Παράδειγμα προσδιοριζόμενου συνθετικού: συντελεστής / ηχοαπορρόφησης (ΤεV-ISO-ΕΛΟΤ)	Προσδιοριζόμενο συνθετικό	Σε σχέσεις εξάρτησης το συστατικό που προσδιορίζεται (π.χ. στο σύνθετο «λεμονανθός», η λέξη «λεμόνι» είναι το προσδιοριζόμενο συστατικό) (Ράλλη[31]).	Η <O> αναφέρεται σε όρο , η <Λ> σε λέξη .	ΟΧΙ